

Koulun toiminta-ajatus ja toimintaympäristön kuvaus

Lukio antaa opiskelijoille laajan yleissivistyksen ja jatko-opintokelpoisuuden sekä elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja: lukio antaa opiskelijoille edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen sekä auttaa opiskelijoita tasapainoisiksi ja toiset ihmiset huomioonottaviksi Euroopan kansalaisiksi.

Lukiossa voi opiskella 1) yleislinjalla, 2) musiikkiteatterilinjalla, 3) matkailulinjalla tai 4) studiotekniikkalinjalla.

1. Toimintaresurssit

Koulu: Rantasalmen lukio

1.1 Henkilöstö

Lukion opettajat, vakituinen virkasuhde:

Marita Ilvonen, lukion ja peruskoulun äidinkielen ja kirjallisuuden lehtori

Katja Koivunoro, rehtori ja sivistysjohtaja, opetettavat aineet kemia (+biologia ja maantiede)

Sasu Lappalainen, lukion ja peruskoulun matematiikan ja fysiikan lehtori

Noora Saaristola, lukion päätoiminen tuntiopettaja (hi, yh, ps, et, ue, fi)

Helena Sutinen-Grosu, lukion ja peruskoulun ruotsin, venäjän ja saksan kielten lehtori

Lukion muu henkilökunta, vakituinen työsuhde:

Auli Kantanen, koulusihteeri (yhteinen pk kanssa, 60% työaika)

Lukion opettajat, määräaikainen virkasuhde koko lukuvuosi:

Teemu Kuronen, lukion sivutoiminen tuntiopettaja (atk-vastaava)

Lukiossa opettavat peruskoulun opettajat, vakituinen virkasuhde

Jenni Kallio, peruskoulun ja lukion englannin kielen lehtori

Sari Korhonen, peruskoulun ja lukion liikunnan ja terveystiedon lehtori

Jaakko Laukka, peruskoulun ja lukion biologian ja maantiedon lehtori

Varpu Leinonen, peruskoulun ja lukion kuvataiteen päätoiminen tuntiopettaja

Sari Leppäniemi, peruskoulun ja lukion oppilaanohjaaja

Antti Pölönen, peruskoulun ja lukion liikunnan ja terveystiedon lehtori

Anna-Maija Saari, peruskoulun ja lukion musiikin lehtori

Leena Sarkkinen, peruskoulun ja lukion päätoiminen tuntiopettaja (äidinkieli)

Minna Viremo, peruskoulun ja lukion käsityön ja matematiikan lehtori

Muut työntekijät:

Marjo Arkio, Juvan lukion erityisopettaja, lukiseulonnat, yksilötestit ja eo-klinikka

Irina Karvonen, sivutoiminen tuntiopettaja, ortodoksinen uskonto

Päivi Kolehmainen, lukioiden yhteinen erityisopettaja Sulkavalta, erityisopetuksen koordinointi ja kehittäminen -hanke

Lisäksi lukion musiikkiteatteri- ja studiotekniikkakursseja opettavat Järvi-Saimaan kansalaisopiston opettajat. Mahdollisilla opiskelijoiden valitsemilla etäkursseilla, ammatillisilla kursseilla ja Itä-Suomen yliopiston avoimen yliopiston kursseilla on omat opettajansa.

1.2 Oppilasmäärät luokittain

I 23/17

II 20/11

III 14/9

IV 3/0

AIK 1

yhteensä 61 opiskelijaa

1.3 Tuntiresurssin käyttö ja sen painopistealueet (jakotunnit)

Lukioresurssi 23,86 (14 + 58*0,17)

Luokkaopetus 104

Musiikkiteatteriopetus 12 (musikaalilaulu, -orkesteri- ja -tanssi, näyttelijäntyö)

Studiotekniikkaopetus 2

Erityistehtävät 12,4 lisäksi juhlakoristelu tuntikorvauksena

Luokan ulkopuolinen työ: yo + itsenäisten kurssien suoritus noin 5

Erityisopetus: lukiseulonta ja yksilötestit, erityisopetuslinikka 2

Lukiodiplomit 0,5

Ammatilliset ja korkeakoulujen kurssit noin 3

Yhteensä noin 141

Opetuksen toteutuminen riippuu opiskelijoiden valinnoista. Lisäksi tarjotaan opintojen ohjausta sekä tukiovetusta talousarviovarauksen mukaan. Tarvittaessa hankitaan opiskelijoiden valintojen mukaan etäopetusta muualta.

2. Arviointi

Arvioinnin avulla selvitetään, miten opetussuunnitelma ja opetuksen tavoitteet toteutuvat. Paikallisesta arviointitoiminnasta ja sen kehittämistä vastaavat opetuksen järjestäjät ja koulut. Opetuksen järjestäjällä ja kouluilla on yhteisesti sovitut arvioinnin periaatteet ja tarpeisiin soveltuvat arviointijärjestelmät. Arvioinnin tulee olla suunnitelmallista, säännöllistä, monipuolista ja vertailukelpoista.

- Koulun vuosittainen arviointi ja arviointisuunnitelma kirjataan vuosisuunnitelmaan.
- Arviointiin ja kehittämistoimintaan osallistuvat myös oppilaat, vanhemmat ja oppilashuoltohenkilöstö sekä tarpeiden mukaan myös muu henkilöstö.

Oppilaan arvioinnilla tuetaan tavoitteiden toteutumista. Arvioinnin kokonaisuus muodostuu välittömistä oppituntipalautteista, muusta oppilaan ja huoltajan saamasta suullisesta ja kirjallisesta palautteesta, arviointikeskusteluista sekä todistuksista.

- Oppilaan tulee tietää, millä perusteella suorituksia arvioidaan.
- Oppilaan tulee voida osoittaa edistymistään ja osaamistaan eri tavoin.
- Oppilaan itsearviointi on osa kokonaisuutta.

2.1 Lukuvuoden arviointikohteet

Lukuvuoden toiminnan arviointi kohdistetaan yhteisiin ja koulun omiin painopistealueisiin. Valittujen painopistealueiden toteutuminen arvioidaan koulukohtaisesti lukuvuoden päättyessä sähköiseen vuosisuunnitelmaan.

3. Koulutyön järjestäminen (opetussuunnitelman käytännön toteutus)

3.1 Työajat

Syyslukukausi 8.8.-20.12.2024

Syysloma (vko 43) 21.-25.10.

Vapaapäivä joulumyyjäispäivästä to 28.11.
Opiskelijakunnan joulumyyjäiset la 14.12.

Joululoma 23.12.2024-6.1.2025

Kevätlukukausi 7.1.-31.5.2025

Päätjäispäivä on lauantai 31.5.

Abien koulutyö päättyy to 6.2.

Talviloma (vko 9) 24.-28.2.

Työpäiviä on syyslukukaudella 91, kevätlukukaudella 96 ja yhteensä 187.

3.2 Koulun tapahtumakalenteri kuukausittain

Elokuu Valokuvaus ke 14.8. klo 12-
Lukion Seniorien Studia generalia pe 16.8. klo 12-14

Syyskuu Ylioppilaskirjoitukset: 16.-30.9.

Lokakuu Tuija Saresman luento to 3.10. klo 14-15
Vanhempainilta ti 15.10. klo 18 I ja III lk, II lk ro-vartit varattavissa
Syysloma 21.-25.10. (vko 43)

Marraskuu Lukioneuvoston kokous ti 5.11. klo 17
Opintoretki Studia -messuille Helsinkiin ke 27.11.
Vapaapäivä to 28.11.

Joulukuu Nuorten itsenäisyyspäivän vastaanotto to 5.12. illalla
Lucian päivä pe 13.12.
Lukion opiskelijakunnan joulumyyjäiset la 14.12. klo 10-13
Joulujuhla ja -messu to 19. - pe 20.12. klo 21-
Joululoma 23.12.- 6.1.

Tammikuu Koulu alkaa 7.1.2025

Helmikuu Abien koulutyö päättyy 6.2.

Penkinpainajaiset torstaina 6.2.

Wanhoiden päivä perjantaina 7.2.

Talviloma 24.-28.2. (vko 9)

Maaliskuu Yo-kirjoitukset 11.-26.3.

Huhtikuu Lukioneuvoston kokous ti 8.4. klo 17

Musikaalin Peter Pan ensi-ilta pe 25.4. --> esityskausi

Toukokuu Jumikkalan haravointitalkoot

YO-juhla la 31.5. klo 12

Lisäksi musiikkiteatteri-, studiotekniikka-, ja matkailulinjan mukaiset opinnot ja mahdolliset muiden oppilaitosten kurssit omien, lukuvuoden aikana tiedotettavien aikataulujen mukaisesti (voi sisältää harjoitusviikonloppuja).

Eri oppiaineissa voidaan myös järjestää vierailuja koulun ulkopuolelle kuten liikuntapaikkoihin, museoihin ja maastoon. Lukiolaiset voivat osallistua lukion markkinointitilaisuuksiin koulupäivien aikana esim. naapurikaupunkien peruskouluissa (mm. Savonlinnan jatko-opintopäivä 20.11. ja Mikkelin jatko-opintopäivä 21.11.)

3.3 Opetusjärjestelyt

3.3.1 Opetusryhmät sekä jako- ja resurssitunnit

Lukion pakolliset opintojaksot ja osa valinnaisista opinnoista opetetaan luokkakohtaisesti yhdessä ryhmässä. Osa valinnaisista opinnoista tarjotaan joka toinen tai joka kolmas vuosi yhteisesti useammalle luokka-asteelle. Osa lukion opetuksesta voidaan tarjota etäopetuksena muualta. Lisäksi opiskelijat voivat suorittaa korkeakouluopintoja yhteistyösopimuksen mukaisesti Itä-Suomen yliopistosta ja muistakin korkeakouluista.

3.3.2 Joustavat opetusjärjestelyt

Osa lukion opetuksesta voidaan suorittaa etäopetuksena, jolloin opiskelijat opiskelevat kouluaikana/sen jälkeen internetin välityksellä. Verkkokursseina voi suorittaa opinnot, joita oma lukio ei tarjoa. Mikäli niiden ajankohta on koulupäivän ulkopuolella (klo 14/15 jälkeen) eivät ne sisälly koulupäivään. Useimmat lukion opintojaksot voi suorittaa myös itsenäisesti. Musiikkiteatterilinjan ja studiotekniikkalinjan opinnot ovat Järvi-Saimaan kansalaisopiston kursseja, paitsi musikaalilaulu, jonka opettaa koulun oma musiikinopettaja.

Poikkeusjärjestelyt: Mikäli tartuntatauti-epidemiaan liittyvä (esim. karanteeni) tai muu syy estää normaalin lähiopetuksen, siirrytään koulussa poikkeusjärjestelyihin. Poikkeusjärjestelyt voivat tarkoittaa lähiopetuksesta etäopetukseen siirtymistä tarvittaessa koko koulun osalta tai vuoroviikko-opetusta luokittain, mikäli tilojen käyttöä joudutaan väljentämään, mutta koulutiloja saa edelleen käyttää opetukseen. Tarvittaessa otetaan etäopetus käyttöön yo-kokelaille ennen yo-kokeita.

Etäopetukseen siirryttäessä opetuksen tarkoista toteuttamistavoista sopii kunkin ryhmän opettaja yhdessä opiskelijoidensa kanssa. Etäopetus sisältää samanaikaisopetusta etäyhteyden avulla sekä opintojaksoihin liittyvien töiden ohjaamista Wilman tai muiden sopivien kanavien kautta. Etäopetuksen vaikutuksesta opintojakson arviointiperusteisiin sopii ryhmän opettaja yhdessä opiskelijoiden kanssa. Myös tukiovetusta voidaan antaa tarvittaessa etäyhteyden avulla.

3.3.3 Koulunkäynninohjaajien työnkuva

3.3.4 Tukiopetus

Lukiolla on tukiovetusresurssia talousarvion mukaan. Opettaja voi antaa tukiovetusta opiskelijan pyynnöstä tai opettaja voi suositella opiskelijalle tukiovetusta. Aiheettomasti oppiaineen tunneilta poissaolleele opiskelijalle ei anneta tukiovetusta. Myöskään lomamatka ei ole peruste tukiovetuksen saamiseen. Tukiovetustunnin ajankohdasta sopivat opettaja ja opiskelija keskenään. Tukiovetusta voi tarvittaessa antaa myös etäopetuksena.

3.3.5 Erityisopetus

Erityisopettaja tekee vapaaehtoisen lukiseulonnan uusille I-luokkalaisille ja tarvittaessa ohjaa opiskelijoita yksilötestiin. Lisäksi erityisopettaja pitää ns. erityisopetusklinikkaa erikseen sovittavina aikoina tukea tarvitseville. Erityisopetusta voi tarvittaessa antaa myös etäyhteyden avulla.

Lukion erityisopetuksen keskeisin tavoite on ottaa oppiaineiden tunneilla, koetilanteissa ja myöhemmin yo-kokeissa huomioon opiskelijan erityisvaatimukset lukitestitulosten tai muun lausunnon perusteella (esim. pidempi koeaika, erillinen tila) opiskelumenestyksen parantamiseksi.

Lukuvuoden aikana on käynnissä Sulkavan koordinoima neljän naapurilukion (Su, RS, Ju, Jor) yhteinen lukion oppimisen tuen kehittämishanke Kiertävä lukioklinikka, jossa työskentelee kiertävä erityisopettaja.

3.4. Työelämään tutustuminen

LOPS21 sisältää työharjoittelun teemaopintojakson.

4. Oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki

Oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki koostuu opiskeluhuollosta, opetuksessa toteutettavista tukitoimista, oppilaanohjauksesta sekä moniammatillisesta yhteistyöstä eri toimijoiden kesken. Fyysinen ja psyykinen hyvinvointi saavutetaan parhaiten ennaltaehkäisevällä työllä. Koulun ja kodin yhteistyö korostuu kaikessa oppimisen ja kasvun vaiheissa. Opiskeluhuollon tulee olla riittävää ja monipuolista. Näin turvataan oppilaalle riittävä ohjaus ja tuki kasvun eri vaiheissa.

Vuosisuunnitelmassa määritetään ne asiat, joiden avulla koulukohtainen suunnittelu tähtää laadukkaaseen tukitoimien toteutukseen. Opetuksen ja tukitoimien toteuttajien tehtävänä on arvioida jatkuvasti resurssien riittävyyttä ja oman toiminnan tarkoituksenmukaista toteuttamista. Toiminnan arviointi kirjataan vuosisuunnitelmaan lukuvuoden arvioinnin yhteydessä. Arvioinnin apuna voidaan käyttää saatua sanallista tai tunnepalautetta, suoritettuja arviointikyselyjä ja kouluterveydestutkimuksen tuloksia. Arvioinnissa tulee kuulla yhteistyötahoja ja huoltajia.

4.1 Opiskeluhuolto

Opiskeluhuoltotyö toteutetaan yhteistyönä laadittavan vuosisuunnitelman mukaisesti noudattaen seuraavia tavoitteita.

Opetussuunnitelman mukainen opiskeluhuolto

- OHR:t kokoontuvat säännöllisesti.
- Kirjaukset tehdään ohjeiden mukaisesti tietosuojaa ja salassapitoa koskevia säännöksiä noudattaen.

Opiskeluhuollon palvelut järjestää hyvinvointialue. Tavoitteet:

- Koulupsykologi on tavoitettavissa viikoittain.
- Koulukuraattori on tavoitettavissa päivittäin.
- Kouluterveydenhoitaja on tavoitettavissa päivittäin.

Kouluruokailu

- Riittävä, terveellinen ja maittava kouluruoka niin, että se voidaan nauttia kiireettömästi.

Koulukuljetukset

- Noudatetaan voimassa olevia kunnan oppilaskuljetusperiaatteita.

4.1.1 Opiskeluhoitoryhmien työskentely

1. Oppilaitoskohtaisessa opiskeluhoitoryhmässä arvioidaan käytössä olevien keinojen tehokkuutta ja riittävyyttä oppilashuollossa ja kehitetään tarvittaessa toimintaa. Yhteistyössä opiskelijakunnan hallituksen kanssa suunnitellaan mahdolliset lukuvuosittaiset teemapäivät tai muuta ohjelmaa ajankohtaisiin opiskeluhoollollisiin asioihin liittyen.

2. Ryhmänohjaaja kutsuu koolle opiskeluhoollon asiantuntijaryhmän, mikäli opiskelijalla on tukitoimia vaativa tilanne (esim. ilmeiset elämänhallinnan ongelmat, paljon selittämättömiä poissaoloja, opintojen selkeä viivästyminen). Asiantuntijaryhmän voi kutsua koolle myös kuka tahansa muu opetushenkilöstön tai opiskeluhoollon palvelujen edustaja, jolla on huoli opiskelijasta. Ennen asiantuntijaryhmän kokoontumista opiskelijalta ja/tai huoltajalta kysytään suostumus ryhmän kokoontumiseen ja sen jäsenien läsnäoloon, ja tilaisuudessa on läsnä opiskelija ja mahdollisuuksien mukaan myös huoltaja. Kokoontumisessa sovitaan opiskelijan kanssa tarvittavista tukitoimista, opiskelijan ja tukea antavien henkilöiden vastuualueista ja seuraavasta tapaamisesta, ja asiantuntijaryhmän vastuuhenkilö kirjaa tiedot opiskeluhoollotokertomukseen, jonka opiskelija, huoltaja ja vastuuhenkilö allekirjoittavat. Opiskelijatiedot kirjataan ja säilytetään ohjeiden mukaisesti tietosuojaa ja salassapitoa koskevia säännöksiä noudattaen lukion kassakaapissa.

Mikäli opiskelija kieltäytyy asiantuntijaryhmän kokoontumisesta, tiedotetaan siitä huoltajaa.

4.1.2 Opiskeluhoollon palvelut

Kouluterveydenhoitaja on tavattavissa ma-pe klo 8-9, muulloin Eloisan palveluluukku puh 015 7447744 ma-pe klo 8-15 tai CHAT palvelu <https://etelasavonha.fi/sahkoinen-asiointi/> Kouluterveydenhoitaja suorittaa vuosittaiset terveystarkastukset, antaa tarvittaessa ensiapua ja voi antaa opiskelijalle sairaslomatodistuksen 1-3 päivää tarttuvasta vatsa- ja flunssataudista. Muissa tapauksissa hankittava lääkärintodistus poissaoloselvitykseksi. Terveystarkastajan kautta voi saada ajanvarauksen koulupsykologille. Sairaanhoido kuuluu 2. asteen opiskelijan palveluihin ja kouluterveydenhoitaja voi tarvittaessa varata lääkäriä ajan.

Koulupsykologi tavattavissa maanantaisin, muulloin Wilmassa, puhelimitse puh 040 656 7812 tai Teamsilla.

Koulukuraattori on tavoitettavissa kolmena päivänä viikossa, keskiviikosta perjantaihin.

Mikäli lukuvuoden aikana joudutaan siirtymään poikkeusjärjestelyihin, voi opiskelija ottaa yhteyden opiskeluhoollon henkilöstöön puhelimitse tai Wilman kautta.

4.1.3 Kouluruokailu

Kouluruoka valmistetaan em. lähtökohdin talousarvioon varatun summan mukaisesti. Opiskelijoilla on 30 minuutin mittainen ruokatunti.

4.1.4 Koulukuljetukset

Koulumatkat ovat ilmaiset kuutta kilometriä kauempana asuville kunnan sisäin koulukuljetuksin ja julkisin bussivuoroin. Koulutoimisto tiedottaa kunnan omien kyytien aikatauluista. Julkisia bussivuoroja käyttävät opiskelijat ostavat itse liput Matkahuollon Reitit ja liput –sovelluksen kautta. Opiskelija palauttaa Kelan koulumatkatukihakemuksen kansliaan joka tapauksessa.

4.2 Koulunkäynnin nivelvaiheet

Opiskelun järjestämisen kannalta oleellisten tietojen vaihtaminen tehdään ennen kuin oppilas on siirtynyt asteelta toiselle. Näin oppilaan tarvitsemiin tukitoimiin ei tule katkoksia. Tietojen siirtäminen tapahtuu yhteistyössä huoltajien ja opiskeluhuollon toimijoiden kanssa. Katso oppimisen ja koulunkäynnin tukitoimet nivelvaiheista.

4.2.1 Nivelvaiheiden tiedonsiirto

Peruskoululla ja lukiolla on yhteinen oppilaan/opinto-ohjaaja ja useita yhteisiä aineenopettajia, mikä helpottaa oppilaan siirtymistä peruskoulusta lukioon. Opinto-ohjaaja on tukena oppilaan jatko-opintovalinnassa, keskustelelee henkilökohtaisesti jokaisen opiskelijan kanssa ja kertoo opiskelijan luvalla oppimiseen liittyvistä asioista aineenopettajille. Erityisopettaja tekee kaikille lukion aloittaville vapaaehtoisen lukiseulonnan I lk 1. jaksossa, ja tarvittaessa sen jälkeen yksilötestin, jotta tarvittavat tukitoimenpiteet opiskelun avuksi saadaan käyttöön heti lukion alkaessa. Lisäksi ollaan aktiivisesti yhteydessä koteihin tarpeen mukaan.

Lukiolla ja peruskoululla on käytössä MultiPrimus-opiskelijahallinto-ohjelma, jonka avulla henkilötiedot siirtyvät sujuvasti koulusta toiseen.

4.3 Oppilaanohjaus

Oppilaanohjauksen pääperiaatteet

Tuetaan oppilaan kehitystä ja kasvua sekä edistetään oppimisvalmiuksia ja opiskelun kulkua.

- opiskelutaitojen oppimista, opiskeluvaikeuksissa auttamista, ammatinvalinnan ohjausta ja työelämän valmiuksien kehittämistä

Oppilaanohjaus kuuluu sekä opettajille että oppilaanohjaajille.

Oppilaanohjauksen keskeiset tehtäväalueet ovat koulun sisällä tehtävä ohjaustyö sekä toiminta eri yhteistyötahojen kanssa. Oppilaanohjaukseen tulee varata riittävä henkilöresurssi. Näin taataan tarvittava henkilökohtainen ohjaus.

4.3.1 Oppilaanohjauksen toteuttaminen käytännössä

Peruskoululla ja lukiolla on yhteinen oppilaan(opinto)ohjaaja, jonka työpanos jakautuu seuraavasti: peruskoulun yläluokat 65%, lukio 35%. Lukion opetussuunnitelmaan sisältyvien opinto-ohjauskurssien lisäksi opinto-ohjaaja on tavattavissa henkilökohtaisiin ja ryhmäohjauskeskusteluihin lukuvuosi-kohtaisen aikataulun mukaisesti.

4.4. Tukitoimet

Tuen vaiheet peruskoulussa ovat yleinen, tehostettu ja erityinen tuki. Ne muodostavat ns. kolmiportaisen tukimallin.

- Yleisen tuen tarkoitus on ehkäistä ja poistaa oppimisen esteitä sekä vähentää erityisen tuen tarvetta.
- Yleisen tuen toteuttamiseen kouluilla on riittävät resurssit (samanaikais- tai rinnakkaisopettajuus, riittävän pienet opetusryhmät, tukiopetus, kerhot / apip-toiminta) ja pätevät opettajat sekä koulunkäynninohjaajat.
- Tehostetun tuen ja erityisen tuen antamiseen kouluilla on riittävä määrä erityisopetuksen tunteja ja oppilaanohjauspalveluja sekä toimiva opiskeluhuolto.
- Tukitoimiin liittyy oleellisesti varhainen puuttuminen, mikä tarkoittaa sitä, että riittävällä yleisellä tuella ehkäistään ja poistetaan oppimisen esteitä varhaisina vuosina tai heti tarpeen ilmettyä.
- Moniammatillinen yhteistyö ja tuen muoto määräytyy yksilöllisten tarpeiden mukaan.
- Kaikissa tuen muodossa on huolehdittava kodin ja kouluyhteistyöstä mm. vuosittain toteutettavien vanhempainvarttien kautta. Tavoitteena on luonteva ja jatkuva yhteydenpito.

4.4.1 Kolmiportaisen tuen toteuttaminen käytännössä

Lukiossa ei ole kolmiportaista tukea, mutta on mahdollisuus erityisopetuksen tukitoimiin (ks. 3.3.5 Erityisopetus).

Lukiassa annetaan tarvittaessa tukiovetusta. Erityisopettaja tekee kaikille lukion I-luokkalisille vapaaehtoisin lukiseulonnan ja tarvittaessa yksilötetin, joilla pyritään kartoittamaan oppimisen ongelmat. Erityisopettaja tarjoaa erityisopetuslinikkapalvelua tarpeen mukaan. Opettajat pyrkivät huomioimaan oppimisen ongelmat opetuksessa ja koetilanteiden järjestelyssä. Lukihäiriöiden osalta erityisopettaja ja muu asiantuntija kirjoittaa YTL:lle todistuksen yo-kokeita varten.

5. Koulun ja kodin yhteistyö ja osallisuus

Opetuksessa tulee olla yhteistyössä kotien kanssa. Avoin, toimiva ja myönteinen kodin ja koulun välinen yhteistyö on keskeinen lasten ja nuorten kasvun, kehityksen ja oppimisen tuki:

- Kodin ja koulun yhteistyön lähtökohtana on keskinäinen arvostus ja kasvatuskumppanuus.
- Oppilaille luodaan mahdollisuuksia osallistua heitä itseään koskevien asioiden käsittelyyn.
- Opetuksen järjestäjä ja koulut kehittävät osallisuutta ja vaikuttamista tukevaa toimintakulttuuria.

Rehtori yhdessä opettajien, oppilaiden, huoltajien ja mahdollisesti muiden yhteistyötahojen kesken päättää, miten yhteistoimintaa toteutetaan ja edistetään. Toiminnalle sovitaan yhteiset tavoitteet, joita tarkennetaan vuosittaisessa suunnitelmassa.

5.1 Koulun ja kodin yhteistyömuodot

Koulun vastuulla on kehittää yhteistyömuotoja ja lisätä vanhempien ja lasten mahdollisuuksia osallistua koulun toimintakulttuurin kehittämiseen. Huoltajalla on myös osavastuunsa yhteistyön onnistumisesta. Toimivassa yhteistyössä oppilaiden huoltajilla ja koulun henkilökunnalla on riittävä yhteinen käsitys yhteistyön tarkoituksesta ja toimintatavoista.

Kodin ja koulun yhteistyömuotoja ovat mm.:

- tiedottaminen eri keinoin,
- vanhempainillat ja -vartit,
- arviointikeskustelut,
- eri toimikunnat ja
- koulun toimintasuunnitelmaan merkityt tapahtumat ja retket.

5.1.1 Kodin ja koulun yhteistyömuodot käytännössä

Lukiolla on vähintään yksi vanhempainilta/lukuvuosi ja aina tarvittaessa. Lisäksi voidaan tarjota vanhempainvarttimahdollisuutta huoltajille. Ryhmänohjaaja, opinto-ohjaaja, opettaja ja rehtori ottavat tarvittaessa kotiin yhteyttä. Vanhempainilloissa ja lukioneuvoston (opettaja- huoltaja - ja opiskelijaedustus) kokouksissa arvioidaan yhteistyön onnistumista ja suunnitellaan tarvittaessa kehittämistoimenpiteitä. Tiedonkulku kodin ja koulun välillä hoituu Wilman välityksellä, puhelimitse, tapaamisilla ja sähköpostitse.

Huoltaja/terveydenhuoltohenkilö kuittaa kaikki opiskelijan poissaolot. Opiskelija allekirjoittaa kirjallisen luvan opintoihin liittyvien tietojen luovuttamiseen huoltajalle myös täysi-ikäisyyden täytyttyä. Mikäli opiskelija ei allekirjoita, informoidaan kotia.

5.2 Oppilaan ja vanhempien osallisuus

Koulun avoin ja vuorovaikutteinen toimintakulttuuri tukee oppilaiden osallisuutta ja yhteistoiminnallista oppimista sekä tietoisuutta yhteiskunnan perustana olevista arvoista ja toimintatavoista ja se antaa oppilaille mahdollisuuden kasvaa aktiivisiksi kansalaisiksi ja toimia demokraattisessa ja tasa-arvoisessa yhteiskunnassa.

Keskeisiä oppimiseen kuuluvia tekijöitä ovat:

- sosiaalinen vuorovaikutus,
- suvaitsevaisuuden ja koulurauhan edistäminen ja
- koulukiusaamisen ja syrjäytymisen ehkäiseminen.

5.2.1 Oppilaiden osallisuus

Lukiassa on opiskelijakunta, joka edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa ja käyttää opiskelijoiden puhevaltaa lukiolain mukaisesti. Tutoropiskelijat tukevat I-luokkalaisten lukioon sopeutumisessa. Ryhmänohjaajat keskustelevat lukuvuosittain kaikkien oman luokan opiskelijoiden kanssa kahden kesken mm. ystävyyssuhteista ja koulussa viihtymisestä. Aineenopettajat puhuvat opiskelijoiden kanssa

kurssin/opintojakson sisällöstä, työmenetelmistä ja arvioinnista kurssin/opintojakson alussa. Lukioneuvosto on epävirallinen opettajien, huoltajien ja opiskelijoiden muodostama ryhmä, jonka kokouksissa keskustellaan avoimesti ajankohtaisista ja kehitettävistä asioista. Lukiolaisia voi olla mukana nuorisovaltuusto Kasvon toiminnassa.

5.2.2 Huoltajien osallisuus

Lukiolla ei ole erillistä vanhempainyhdistystä, mutta vanhempien edustajia on lukioneuvostossa. Lukioneuvosto kokoontuu vähintään kerran lukukaudessa ja aina tarvittaessa ja siellä puhutaan ajankohtaisista ja kehitettävistä asioista vuosisuunnitelman ja esiin nousevien asioiden pohjalta.

6. Oppimisympäristön turvallisuus

Fyysinen oppimisympäristö

Fyysiseen oppimisympäristöön kuuluvat koulun tilat, opetusvälineet (mukaan lukien tieto- ja viestintäteknologia) ja oppimateriaalit sekä rakennettu ympäristö ja ympäröivä luonto. Toimiva ja motivoiva fyysinen ympäristö edistää oppimista, hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta.

- Koulun tilojen tulee mahdollistaa erilaisten työskentelytapojen ja opetusvälineiden käyttö opetustyössä ja muussa koulun ulkopuolisessa käytössä vaihtelevan kokoisille ryhmille. Remonteissa otetaan huomioon liikuntaesteisten henkilöiden tarpeet.
- Kalusteratkaisut mahdollistavat muuntelun ja ovat ergonomisia vaihtelevan ikäisille käyttäjille.
- Koulun välittömässä läheisyydessä on riittävä määrä ulkoliikuntapaikkoja sekä niihin kuuluvia välineitä ja laitteita.
- Opetusvälineet ja oppikirjat ovat ajanmukaiset.

Oppimisympäristön turvallisuus

Lapsella ja nuorella on oikeus turvalliseen kasvu- ja opiskeluympäristöön. Kouluympäristön turvallisuus rakentuu aikuisten ja oppilaiden välisissä vuorovaikutusprosesseissa. Kouluissa ehkäistään ennalta oppilaiden ongelmia ja toimitaan varhaisen puuttumisen periaatteiden mukaisesti. Kiusaamista ehkäistään suunnitelmallisesti.

Päivittäinen turvallisuus

- Koulun päivittäinen turvallisuus perustuu säännöllisiin työskentelyaikoihin, välitunti- ja kuljetusvalvontaan sekä opettajien tehtävien kuvauksiin.
- Koululla on omat järjestyssäännöt ja muut turvallisuutta lisäävät toimintaohjeet.
- Koululla on kiusaamisen ennalta ehkäisyyn toteuttamismalli.
- Oppiaineissa, joissa on turvallisuusriski, muistetaan kerrata turvallisuusohjeet ja käyttää suojalaitteita. Laitteiden käyttö tapahtuu opettajan ohjeistuksen mukaan ja valvonnassa. Sähkötyökalut ja sähköistys on saatettu uusien turvallisuusvaatimusten mukaiselle tasolle.
- Viallisia laitteita ei käytetä.

Poikkeustilanteet

- Koululle on laadittu turvallisuus- ja pelastussuunnitelma, johon henkilökunta perehtyy joka syksy. Oppilaat tutustuvat suunnitelmaan luokanopettajan tai -valvojan johdolla.
- Kriisitointakansio päivitetään säännöllisin ajoin.
- Poistumisharjoitus suoritetaan ainakin kerran lukuvuodessa, mieluiten syksyllä.
- Opetustiloissa on yhtenäiset poistumisopasteet ja toimintaohjeet hätätilanteen varalle.

Kiinteistön ja ulkoalueiden turvallisuus

- Koulut suorittavat omavalvontaa suunnitelmallisesti (esim. turvallisuuskävelyn muodossa).
- Kiinteistössä havaittuihin vaaraa aiheuttaviin ongelmiin ja puutteisiin reagoidaan heti.
- Paloviranomaiset valvovat koulun turvallisuutta määräaikaistarkastuksilla vuosittain.
- Muut turvallisuustarkastukset tehdään määräajoin.

6.1 Koulukohtaiset tarkennukset

Koulun pelastussuunnitelma ja opetussuunnitelmaa käydään läpi aina lukuvuoden alkaessa ryhmänohjaajan johdolla. Opetussuunnitelma sisältää mm. opiskeluhoitosuunnitelman, kriisivalmiussuunnitelman, järjestyssäännöt, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat, joiden mukaan koulussa toimitaan. Suunnitelmat päivitetään aina opetussuunnitelman vaihtuessa ja tarvittaessa siinä välillä. Työturvallisuutta on kuvattu pelastussuunnitelmassa ja jokainen opettaja perehtyy siihen vuosittain ja on vastuussa opiskelijoiden informoisesta oppitunneillaan. Terveellinen ja turvallinen koulutila varmistetaan vuosittaisilla turvallisuuskävelyillä, joilla puutteet todetaan. Kiusaamisen ehkäisy ks. kohta 5.2.1.

Koronavirusepidemian tai muun vastaavan syyn vuoksi voidaan koulussa ottaa käyttöön poikkeustilajärjestelyt, jolloin opetusta ja tukitoimia siirretään osittain tai kokonaan etäyhteydellä toteutettavaksi valtakunnallisen tai paikallisen ohjeistuksen mukaan.

7. Aamu- ja iltapäivätoiminta sekä kerhotoiminta (perusopetus)

7.1 Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tehtävänä on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen, joihin kuuluvat lapsen vapaa-ajan toiminnan ohjaaminen, kasvun ja kehityksen tukeminen, koulunkäynnin ja oppimisen tukeminen sekä varhainen puuttuminen ja sosiaalinen vahvistaminen. Toiminnan tavoitteena on myös ennaltaehkäistä niitä riskitekijöitä, jotka liittyvät lapsen yksinoloon ja valvomattomaan ajankäyttöön. Iltapäivätoiminnan lainsäädännöllisinä tavoitteina on myös tukea koulun ja kodin kasvatustyötä, sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Toimintaa ohjaavat perusopetuksen yleiset kasvatustavoitteet sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet.

- Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään esioppilaille, 1.-2. vuosiluokkien oppilaille, sekä erityistä tukea tarvitseville 3.-9. vuosiluokkien oppilaille kunnan päättämässä laajuudessa.
- Toiminta on suunnitelmallista ja sisällöltään monipuolista. Sitä suunnitellaan, kehitetään ja arvioidaan yhdessä koulun, kodin ja lasten kanssa.
- Toimintaan on osoitettu riittävät resurssit: ammattitaitoinen henkilöstö, tarkoituksenmukaiset tilat ja välineet.

7.1.1 Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestelyt ja toteutus

7.2 Kerhotoiminta

Koulun kerhotoiminta on työsuunnitelmassa määriteltyä tavoitteellista ja monipuolista toimintaa, joka tukee oppilaiden fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista kasvua ja kehitystä.

Kerhotoiminnan tavoitteena on:

- lisätä oppilaiden osallisuutta ja onnistumisen ja osaamisen kokemuksia,
- tukea yhteisöllisyyteen kasvamista ja syrjäytymisen ehkäisemistä,
- vahvistaa kasvatukseen liittyvää kodin ja koulun kumppanuutta ja yhteistyötä,
- parantaa työhyvinvointia ja opettaja – oppilassuhdetta ja kehittää opettajien välistä yhteistyötä

Kerhotoiminta on laadukasta, kun

- toiminta on suunnitelmallista ja säännöllistä
- toiminta on monipuolista – huomioi erilaiset tarpeet
- ohjaajalla on riittävä osaaminen – yksilön, ryhmän ja sisällön hallintaan.

7.2.1 Kerhotoiminnan toteutus ja järjestelyt

8. Lukuvuoden painopistealueet

Koulutuksen järjestäjä päättää lukuvuoden yhteiset painopistealueet. Lisäksi koulu valitsee ainakin yhden koulukohtaisen painopistealueen. Valittujen painopistealueiden toteutuminen arvioidaan koulukohtaisesti lukuvuoden päättyessä sähköiseen vuosisuunnitelmaan.

Lukuvuoden painopistealueet ovat seuraavat:

8.1 Kaikille yhteinen painopistealue: Kouluun kiinnittymisen vahvistaminen

Tavoitteena jokaisen lukiolaisen säännöllinen koulunkäynti, valmistuminen lukiolain salliman ajan puitteissa ja kouluviihtyvyyden edistäminen

Toimenpiteitä mm.

- ryhmäytymisen edistäminen (mm. tutoropiskelijat, opiskelijakunnan hallitus, ensimmäisen kouluviikon yhteisöllinen ohjelma, yhteiset tapahtumat ja retket)

- tukiopetus
- rästityöparkki
- rästitöiden viimeistely kokeiden yhteydessä
- opintojen ohjaus
- henkilökohtaiset keskustelut ryhmänohjaajien ja opinto-ohjaajien kanssa
- lukiseulonta ja tarvittaessa yksilötestit, joiden myötä erityisopettajan suosittelemat tukikeinot käyttöön
- kiertävä erityisopetuslinikka lisätukena

8.2 Koulun omat painopistealueet

Matkailulinjan kehittäminen kuntastrategian mukaisesti:

- Pyritään aloittamaan yhteistyö XAMK:n kanssa

9. Liitteet

1. Opettajien tunnit 2024-2025
2. Lukujärjestykset (paperiversiot arkistoidaan)
3. Peter Pan -musikaalin harjoitus- ja esitysaikataulu 2024-2025 (paperiversiot arkistoidaan)